

?Puigs, gorgs, goles... i colls

Com a ampliació de l'article anterior, on comentàvem les codines, les girades i els tossals, parlarem aquesta vegada de puigs, de goles, de gorgs... i del Collbaix.

El Puigcardener

Sobre els diversos puigs que ens ofereix l'orografia manresana, l'historiador Francesc Comas ens aporta un interessant estudi de cadascun, que és oportú de repassar. Ja és sabut que un dels primers turons amb població i on es va aixecar la Seu, va ser el Puigcardener, que havia rebut també noms com Mola de la Seu, Coll del Cardener o Coll del Castell. Tenim també el Puigmercadal, conegut antigament com el Turó del Carme; el turó de Ran, Puig d'erran (XIV), Puig de rad o Puig d'erran (XV), nom que segons Sarret i Arbós va perdurar fins al XVIII). Altres turons són el del Puig de Sant Bartomeu (turó del Corcó, coma de Sant Bartomeu), el Puigberenguer, dit així perquè Berenguer, fill del comte Borrell II era propietari d'aquestes terres, i el Puig de Santa Caterina o Turó de Santa Caterina. Cal recordar que tenim també el Pujolet, diminutiu de puig que a Manresa designa l'elevació situada a l'indret on hi havia el camp de futbol històric.

Em l'àmbit fluvial, trobem uns quants exemples de *gorgs*, paraula que el DIEC defineix com «clot pregon en el llit d'un corrent d'aigua, on aquesta s'entolla o alenteix el curs». En tenim a la riera de Rajadell (gorg Blau, gorg de les Escaletes, gorg dels Esparvers) i a la riera de Cornet o de Guardiola (els gorgs de l'Oller i Salat)... I al Llobregat trobem l'esplèndida *gola* del Bigaire, més avall dels Tres Salts, terme que el diccionari normatiu defineix com a «paratge de molta profunditat en el curs d'un riu».

Finalment, val la pena comentar una curiositat lingüística manresana, com és el cas del cim més elevat del terme, el Collbaix. que no es tracta pas d'un *pas*, en el sentit habitual de la paraula, sinó d'una elevació, d'un puig de poca alçada, com ja remarcava el professor Àngel Servet, insigne humanista i erudit manresà, en un article publicat al butlletí del Centre Excursionista de la Comarca de Bages de juliol de 1968.

[despiece]Podeu fer arribar les vostres aportacions al nostre correu electrònic o via Twitter, Facebook o Instagram, amb l'etiqueta #bagesisme.[/despiece]

